

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona Občiansky zákonník	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy ☒ Materiál legislatívnej povahy ☒ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Smernica Rady 86/653/EHS z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (Ú. v. ES L 382, 31.12.1986), 2. Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21.4.1993) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011) a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019 (Ú. v. EÚ L 328, 18.12.2019), 3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Ú. v. ES L 168, 27.6.2002) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/44/ES zo 6. mája 2009 (Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014) a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021), 4. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, 30.4.2004), 5. Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2006/114/ES z 12. decembra 2006 o klamlivej a porovnávacej reklame (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006), 6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/89/EÚ zo 16. novembra 2011 (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/23/EÚ z 12. septembra 2012 (Ú. v. EÚ L 249, 14.9.2012), smernice Rady 2013/23/EÚ z 13. mája 2013 (Ú. v. L 158, 10.6.2013), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/58/EÚ z 11. decembra 2013 (Ú. v. EÚ L 341, 18.12.2013), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/51/EÚ zo 16. apríla 2014 (Ú. v. EÚ L 153, 22.5.2014), smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2341 zo 14. decembra 2016 (Ú. v. EÚ L 354, 23.12.2016), nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2402 z 12. decembra 2017 (Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017), smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018), smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2177 z 18. decembra 2019 (Ú. v. EÚ L 334, 27.12.2019), smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2556 zo 14. decembra 2022 (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022), smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2864 z 13. decembra 2023 (Ú. v. EÚ L, 2023/2864, 20.12.2023) a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2 z 27. novembra 2024 (Ú. v. EÚ L, 2025/2, 8.1.2025), 7. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 48, 23.2.2011), 8. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2302 z 25. novembra 2015 (Ú. v. EÚ L 326, 11.12.2015), smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019 (Ú. v. EÚ L 328, 18.12.2019) a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/825 z 28. februára 2024 (Ú. v. EÚ L 825, 6.3.2024), 9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943 z 8. júna 2016 o ochrane nesprístupneného know-how a obchodných informácií (obchodného tajomstva) (Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2016), 10. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 169, 30.6.2017) v znení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1023 z 20. júna 2019 (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019), smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1151 z 20. júna 2019 (Ú. v. EÚ L 186, 11.7.2019), smernice Európskeho 	

parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2121 z 27. novembra 2019 (Ú. v. EÚ L 321, 12.12.2019), nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021) a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1 z 27. novembra 2024 (Ú. v. EÚ L, 2025/1, 8.1.2025),	
11. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019),	
12. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1799 z 13. júna 2024 (Ú. v. EÚ L, 2024/1799, 10.7.2024),	
13. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1799 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách na podporu opravy tovaru a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/2394 a smerníc (EÚ) 2019/771 a (EÚ) 2020/1828 (Ú. v. EÚ L, 2024/1799, 10.7.2024).	
Termín začiatku a ukončenia PPK	<i>September 2025</i>
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	<i>September 2025</i>
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	<i>Marec 2026</i>
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	<i>April 2026</i>
2. Definovanie problému	
<p>Občianske právo je odvetvím práva, ktoré sa bytostne dotýka každého jedného človeka. Upravuje statusové otázky, reguluje následky bežných, ale aj zásadných majetkových rozhodnutí v živote človeka. Či už si niečo požičiame od suseda alebo banky, niekomu hoc aj nechtiac spôsobíme škodu, chceme určiť, na koho prejde náš majetok po našej smrti, chceme vlastniť či prenajímať nehnuteľnosť, všetko ide o otázky, ktoré spadajú práve do občianskeho práva. Jeho kvalitná štruktúra a obsah sú preto nevyhnutné na to, aby všetky tieto vzťahy fungovali riadne a správne, a aby boli v prípade sporov súdne rozhodnutia predvídateľné. Dobrá, zrozumiteľná a prehľadná úprava občianskeho práva tak zabezpečuje v medziľudských vzťahoch právu istotu – a tým je do istej miery predpokladom pre pokojné a nekonzfliktne spolunažívanie v našom spoločenstve.</p> <p>V súčasnosti platný Občiansky zákonník bol prijatý v roku 1964, a to s obsahom poplatným dobe svojho vzniku, tzn. ako taký je vystavaný okolo typických situácií socialistického života, čo sa prejavilo v neprirodzene zúženom právnom priestore pre slobodné rozhodovanie o vlastných záležitostiach. Dôsledkom tak je nielen stručná právna úprava, ktorá opomínala mnohé z klasických právnych inštitútov, ale aj príliš zjednodušujúci pohľad na právo ako na systém mantinelov pre realizáciu širokej slobody jednotlivca. Hoci v priebehu času boli niektoré jeho nedostatky odstránené, aj naďalej ostáva Občiansky zákonník v mnohých smeroch predpisom len pre základné, typové prípady. V dnešnej dobe, ktorá je charakterizovaná zložitou spoločenských a ekonomických vzťahov, však už takýto predpis nestačí. Jeho nedostatočná a príliš zovšeobecňujúca úprava totiž neraz buď neponúka žiadne riešenia pre komplikované situácie súčasného zložitého sveta alebo vedie k neuspokojivým riešeniam, ktoré už nezodpovedajú dnešným potrebám.</p>	
3. Ciele a výsledný stav	
<p>Cieľom novej právnej úpravy je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstrániť relikty socialistického prístupu k súkromnému právu, t. j. odstrániť úpravu, ktorá je ešte aj v súčasnosti obsahom poplatná dobe svojho vzniku ako úprava, len pre základné, typizované situácie bez možnosti dispozitívnej odchýlky od kogentného znenia zákona, čo v dnešnej dobe charakterizovanej zložitou spoločenských a ekonomických vzťahov už skrátka nepokrýva tempo a rozmanitosť životných situácií človeka 21. storočia, - zmodernizovať súkromné právo, a to prispôbením jeho úpravy dnešným potrebám, reflektujúc tak požiadavky doby, v ktorej žijeme, spolu so zavedením chýbajúcich inštitútov, takých, ktoré každá moderná európska úprava pozná a pracuje s nimi, - pozdvihnúť význam autonómie vôle v takom význame, že nový Občiansky zákonník má byť nosným pilierom slobodného uváženia a voľby každého jednotlivca o tom, ako chce žiť a usporiadať si svoje životné situácie tak, aby ingerencia štátu do toho bola minimálna, - zjednotiť podstatnú časť súkromnoprávnej úpravy odstránením duplicity právnej úpravy a presunom úpravy z osobitných zákonov do Občianskeho zákonníka všade tam, kde to dáva zmysel, - sprehľadniť a vyjasniť systém súkromného práva a teda, lepšie prepojiť tú úpravu, ktorá zostane zachovaná v osobitných zákonoch s úpravou Občianskeho zákonníka a vyjasniť a zjednotiť vzťahy medzi nimi vrátane terminológie. <p>Výsledkom by mal byť nový Občiansky zákonník ako centrálny predpis súkromného práva so širokým záberom, ktorý v sebe obsiahne úpravu čo najväčšieho rozsahu súkromnoprávnych vzťahov, čím sa zabezpečí jednotnosť a</p>	

prehľadnosť systému. Táto centrálnosť a jednotnosť bude zároveň viesť k tomu, aby sa k prípadným zmenám pristupovalo citlivo spôsobom, ktorým sa zabezpečí súdržnosť a spojitosť systému občianskeho práva.

4. Dotknuté subjekty

Fyzické osoby, právnické osoby, orgány verejnej moci.

5. Alternatívne riešenia

Téma rekodifikácie Občianskeho zákonníka je v Slovenskej republike diskutovaná už vyše 30 rokov. Analyzované alternatívne riešenia predstavujú čiastkové novelizácie vybraných skupín ustanovení (prípadne celých častí), ktoré by však vzhľadom na potrebu zásadných koncepčných úprav ďalších súvisiacich ustanovení priniesli rozsahom skutočne veľkú novelu, ktorá by aj napriek snahe predkladateľa vzhľadom na limity legislatívneho procesu nemohla priniesť želané ciele tak ako tomu je v prípade komplexnej rekodifikácie. Podľa nášho názoru teda nie je účelné ísť cestou alternatívnych čiastkových novelizácií, ktoré by bolo veľmi náročné realizovať v existujúcom znení Občianskeho zákonníka. Potreba nového kódexu súkromného práva je požiadavkou nielen odbornej aplikačnej praxe. Vzhľadom na masívny rozsah úpravy vzťahov, ktoré pod úpravu občianskeho práva zaraďujeme, pracuje predkladateľ intenzívne na rekodifikácii súkromného práva so záujmom, okrem iného, najmä modernizovať právnu úpravu, prispôbiť ju dnešným potrebám a zaviesť chýbajúce inštitúty, či podstatnú časť úpravy súkromnoprávných vzťahov, presunúť relevantnú doterajšiu úpravu spadajúcu pod viaceré osobitné zákony do jedného Občianskeho zákonníka, a odstrániť tak duplicitu právnej úpravy. Uvedený stav nie je možné dosiahnuť inak ako predloženým návrhom zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené nulový variant, ktorý by znamenal zachovanie súčasného stavu, nie je dlhodobo udržateľný. Súčasný Občiansky zákonník je prejavom snahy o dekodifikáciu občianskeho práva, čo viedlo k zúženiu jeho úpravy len na zabezpečovanie základných potrieb občanov. Tento stav, ktorý znamená, že významná časť mnohých čisto občianskoprávných vzťahov je obsiahnutá v osobitných zákonoch, nie je želateľný a nespĺňa požiadavky súčasnej modernej doby. Najvýraznejšie sa to prejavuje v duálnej úprave súkromnoprávných záväzkov obsiahnutej jednak v Občianskom zákonníku a jednak v Obchodnom zákonníku. Dôsledkom je, že Občiansky zákonník do značnej miery stratil svoje postavenie zjednocujúceho predpisu občianskeho práva. Osobitné zákony nie sú vždy dostatočne prispôbené úprave Občianskeho zákonníka, čo vedie k určitej rozpornosti v prístupe k regulácii občianskoprávných vzťahov. Zároveň tento stav umožňuje zákonodarcovi benevolentnejšie zmeny právnej úpravy, pri ktorých sa nedostatočne prihliada na jednotu systému občianskeho práva. Dôsledkom je to, že aplikácia práva sa stáva čoraz ťažšou a súdne rozhodnutia menej predvídateľnými. Aby sa tento nepriaznivý stav prejavujúci sa v nečitateľnosti a nepredvídateľnosti tak právnej úpravy, ako aj jej aplikácie odstránil, je nevyhnutná komplexná rekodifikácia.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

Áno

Nie

Predkladaný návrh zákona si vyžiada vydanie vykonávacieho predpisu v nasledujúcich oblastiach:

- 1) úprava právnických osôb:
  - a) regulácia podrobností súvisiacich s procesom likvidácie zrušených právnických osôb,
- 2) spotrebiteľské právo:
  - a) ,
  - b) výška odplaty za poskytovanie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu,
  - c) výška sankcií za omeškanie so splnením dlhu spotrebiteľa,
- 3) záväzkové právo:
  - a) regulácia otázok spojených s omeškaním a jeho následkov,
  - b) osobitná úprava záručnej doby pri niektorých častiach stavieb,
  - c) regulácia bežných opráv v byte súvisiacich s jeho užívaním a nákladov spojených s bežnou údržbou,
  - d) regulácia výšky škody spôsobenej stratou alebo poškodením klenotov, peňazí a iných cenností prepravovaných v cestovnej batožine,
- 4) vecné práva:
  - a) obsahové náležitosti ročného vyúčtovania záloh na plnenia spojené s užívaním bytu a nebytového priestoru.

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uved'te, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

Áno

Nie

Ak áno, uved'te, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

Smernica Rady 93/13/EHS v platnom znení:

- čl. 8 smernice Rady 93/13/EHS: v § 16 a 21 návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v spojení s § 534 ods. 1a 2 a § 638 písm. b) návrhu Občianskeho zákonníka sa navrhuje zachovať využitie možnosti dobrovoľnej transpozície vyplývajúcej z čl. 8 smernice Rady 93/13/EHS, ktorá bola doposiaľ upravená v § 53b v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zachovanie osobitnej výšky sadzby zákonných úrokov z omeškania na spotrebiteľské záväzkové vzťahy je z pohľadu predkladateľa prejavom dôslednej aplikácie princípu racionálnej kontinuity pri legislatívnych prácach spojených s rekodifikáciou ako aj požiadavky aplikačnej praxe na zachovaní existujúcej miery ochrany spotrebiteľa. Uvedené má pozitívny ako aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2011/7/EU:

- čl. 4 ods. 4 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2011/7/EÚ: v § 467 ods. 5 návrhu Občianskeho zákonníka sa navrhuje zachovať využitie možnosti dobrovoľnej transpozície vyplývajúcej z čl. 4 ods. 4 písm. b) smernice 2011/7/EÚ, ktorá bola doposiaľ upravená v § 340b ods. 5 Obchodného zákonníka v znení zákona č. 9/2013 Z. z.. Zakotvenie výnimky z aplikácie vybraných ustanovení (doterajší 340b ods. 1 a 3 Obchodného zákonníka) pre tie subjekty verejného práva, ktoré sú poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti podľa zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších pre prípady, kde sú v pozícii dlžníka, ktorého záväzok spočíva v peňažnom plnení bude v aplikačnej praxi znamenať, že pre platnosť výslovnej dohody o dlhšej lehote splatnosti ako 30 dní (ktorá plynie od príslušných rozhodných momentov) nebude potrebné skúmať dodržanie požiadavky objektívneho odôvodnenia tohto osobitného dojednaní povahou predmetu plnenia záväzku a ani súlad s povinnosťou definovanou v § 468 (doterajší 369d Obchodného zákonníka - neexistencia hrubého nepomeru k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo záväzkového vzťahu pre veriteľa bez existencie spravodlivého dôvodu), avšak je potrebné dopovedať, že aj platnosť dojednaní o lehote splatnosti v týchto osobitných prípadoch bude potvrdená, len ak osobitné dojednanie nedefinuje lehotu dlhšiu ako 60 dní. Uvedené má pozitívny ako aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943:

- čl. 7 ods. 2 pododsek 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943: ustanovenie § 166 ods. 2 Civilného sporového poriadku sa vykazuje ako využitie dobrovoľnej transpozície vyplývajúcej z čl. 7 ods. 2 pododsek 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943. Uvedené však nemá podľa názoru predkladateľa vzhľadom na skutočnosť, že Civilný sporový poriadok bol prijatý ešte pred účinnosťou transpozičnej novely Obchodného zákonníka vykonanej zákonom č. 264/2017 Z. z. žiaden vplyv na podnikateľské prostredie, resp. ak nejaké vplyvy vznikli, tak v súvislosti s rekodifikáciou pravidiel civilného procesu a nie vo väzbe na transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943. Aktuálne predložený návrh Občianskeho zákonníka nemá žiaden vplyv na zavedený stav de lege lata, ktorý de facto len naďalej ponecháva v platnosti.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 v platnom znení:

- čl. 26 smernice európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132: § 16 návrhu Občianskeho zákonníka sa vykazuje ako transpozícia čl. 26 smernice 2017/1132, a to vzhľadom na úmysel vypustenia jeho súčasného ekvivalentu obsiahnutého v § 3a z Obchodného zákonníka následnou vyvolanou novelou osobitných súvisiacich právnych predpisov. Už súčasné znenie § 3a je vzhľadom na jeho systematické zaradenie ustanovením „všeobecným“, tzn. aplikujúcim sa na všetkých podnikateľov v zmysle definície § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka s účinnosťou od 1. januára 2002. Pravidlo v ňom obsiahnuté je možné v súčasnosti považovať za vžitý minimálny štandard obchodnej komunikácie. Vzhľadom na skutočnosť, že v podmienkach Slovenskej republiky platí už minimálne 23 rokov len s minimálnymi zmenami domnievame sa, že v súčasnosti jeho formálne prevzatie z dôvodu realizácie princípu racionálnej kontinuity do návrhu Občianskeho zákonníka nezakladá žiaden vplyv na podnikateľské prostredie, resp. ak nejaké vplyvy vznikli, tak v súvislosti s jeho prijatím novelou Obchodného zákonníka vykonanou zákonom č. 500/2001 Z. z.

Smernica Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2019/771:

- čl. 3 ods. 5 smernice európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 802 ods. 3 písm. a) a d) Občianskeho zákonníka – využitie možnosti vyplývajúcej z čl. 3 ods. 5 smernice (EÚ) 2019/771 vylúčiť z režimu zodpovednosti za vady podľa ustanovení o spotrebiteľskej kúpnej zmluve živé zvieratá a použitý tovar predávaný na verejných dražbách. Uvedené má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 10 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 452, § 522, § 523 a ďalšie Občianskeho zákonníka – využitie možnosti vyplývajúcej z čl. 10 ods. 5 smernice (EÚ) 2019/771 stanoviť premlčaciu lehotu na uplatnenie nárokov zo zodpovednosti za vady. Ide o štandardnú súkromnoprávnu úpravu vyplývajúcu z princípu, že právo domáhať sa, aby určitá osoba splnila svoju povinnosť (nárok) sa premlčí, ak sa nevykonalo v zákonom ustanovenej lehote s cieľom posilniť právnu istotu účastníkov právnych vzťahov. Uvedené má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 10 ods. 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 812 ods. 3 Občianskeho zákonníka – využitie možnosti, aby sa obchodník a spotrebiteľ mohli pri použitých veciach dohodnúť na kratšej dobe zodpovednosti ako dva roky, ale nie kratšej ako jeden rok. Uvedené má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 11 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 812 ods. 1 Občianskeho zákonníka – využitie možnosti vyplývajúcej z čl. 11 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/771 považovať vadu, ktorá sa prejaví do uplynutia dvoch rokov od dodania veci za vadu, ktorú mala vec už v čase dodania. Uvedená možnosť bola využitá v nadväznosti na zrušenie právnej úpravy zákonnej záruky v trvaní dvoch rokov, ktorá sa doteraz uplatňovala v SR a s ohľadom na vyvrátený charakter domnienky. Uvedené má negatívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 816 ods. 3 Občianskeho zákonníka – využitie možnosti vyplývajúcej z čl. 12 smernice (EÚ) 2019/771 podmieniť možnosť kupujúceho uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady vytknutím vady v lehote dvoch mesiacov odo dňa zistenia vady. Uvedenou právnou úpravou sa má prispieť k právnej istote účastníkov právnych vzťahov, zamedziť ďalšiemu používaniu vadnej veci a sťažnému dokazovaniu. Uvedené má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 13 ods. 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 827 ods. 1 Občianskeho zákonníka – využitie možnosti upraviť, v akom rozsahu má podiel spotrebiteľa na nesúlade vplyv na jeho právo na prostriedky nápravy pri zodpovednosti za vady. Uvedené má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 17 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 832 ods. 2 Občianskeho zákonníka – využitie možnosti vyplývajúcej z čl. 17 ods. 4 smernice (EÚ) 2019/771 ustanoviť pravidlá týkajúce sa jazyka, v ktorom sa má záručný list poskytnúť spotrebiteľovi, s cieľom zabezpečiť dostatočnú zrozumiteľnosť informácií poskytovaných spotrebiteľovi v záručnom liste. Regulačná záťaž spojená s poskytovaním informácií v slovenskom jazyku je znížená možnosťou poskytovateľa záruky dohodnúť sa so spotrebiteľom na poskytnutí záručného listu v inom jazyku. Uvedené má negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

8. Preskúmanie účelnosti

Preskúmanie účelnosti navrhovaného predpisu bude prvýkrát vykonané po piatich rokoch od účinnosti zákona a bude vychádzať najmä z podnetov aplikačnej praxe, súdnej rozhodovacej činnosti, zmien európskej legislatívy, prípadne zmien spoločenských vzťahov a potreby reakcie na zistené eventuálne novovyvolané dopady, ktoré budú odôvodňovať zmenu legislatívy. Predkladateľ rovnako nevyklučuje aj prípadné skoršie ad hoc preskúmanie účelnosti jednotlivých regulácií na základe vyššie uvedených podnetov, prípadne iných podnetov vrátane poznatkov z vlastnej činnosti, ktoré budú odôvodňovať legislatívnu úpravu.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne

Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno	☐ Nie	
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Sociálne vplyvy	☐ Áno	☒ Nie	
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
10. Poznámky			
Vzhľadom na široký okruh návrhom zákona upravovaných vzťahov, všeobecný charakter noriem civilného práva, ako aj neidentifikovateľný počet normami civilného práva dotknutých subjektov, nie je objektívne možné konkrétne vplyvy vyčíslieť.			
<p>Akákoľvek snaha o kvantifikáciu vplyvov na podnikateľské prostredie je pre nedostatok alebo úplnú absenciu použiteľných dát len odhadom, ktorý nemá vo svojej podstate žiadny kvalitatívny základ. Podnikateľské prostredie v Slovenskej republike netvorí jednoliaty homogénny celok, aj dopady predloženého materiálu naň nebudú vo vzťahu k rôznym skupinám podnikateľov podnikajúcich v rôznych segmentoch rovnaké. Navyiac v mnohých prvkoch úpravy sa táto vo svojej podstate nemení, "len" dochádza k jej výslovnej pozitívno-právnej regulácii priamo v texte návrhu zákona, čím sa zvyšuje právna istota subjektov práva, jednoznačnosť, určitosť a zrozumiteľnosť právnej normy. Tieto vplyvy, ktoré nepochybne je možné hodnotiť ako pozitívne v porovnaní so súčasným stavom, však nie sú zo svojej podstaty objektívne merateľné a kvantifikovateľné. Identifikované negatívne vplyvy, ktoré vo svojom stanovisku a pripomienkach žiada Komisia kvantifikovať (najmä v oblasti vplyvov na podnikateľské prostredie), ktoré spočívajú v potrebe "oboznámiť sa s novou právnou úpravou, preškoliť interných pracovníkov, prispôsobiť interné procesy, zmeniť všeobecné obchodné podmienky, zmeniť používané formulárové zmluvy, resp. iné zmluvné vzory používané v obchodnej praxi" a ďalšie nedopadajú na podnikateľské prostredie rovnomerne (i keď sú kalkulované na absolútny počet štatisticky sledovaných podnikateľských subjektov) a výlučne negatívne. Ich zmenou, prípadne precizovaním vo väzbe na novú právnú úpravu môže dochádzať k ich skvalitneniu, sprehľadneniu, a teda aj lepšiemu porozumeniu zo strany spotrebiteľov, klientov alebo obchodných partnerov, čo v neposlednom rade potencionálne vedie aj k zníženiu rizík budúcich sporov. Považujeme za potrebné uviesť, že predkladateľ už v skorších prípravných štádiách komunikoval, že existujúce pravidlá Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov nie sú nastavené tak, aby v prípade tak rozsiahlych a vecne náročných legislatívnych materiálov komplexnej povahy bol predkladateľ aj reálne schopný zabezpečiť ich efektívne, účelné a hlavne zmysluplné vykonanie bez toho, aby bol proces hodnotenia neprimerane dlhý a neprimerane zaťažujúci. Rovnako ani Komisia nie je v zmysle pravidiel Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov sama schopná jednotlivé vplyvy materiálu komplexne posúdiť a vyhodnotiť, čo v konečnom dôsledku sama vo svojom stanovisku hneď na viacerých miestach pripustila. V tomto zmysle je preto potrebné predloženú doložku vybraných vplyvov a jednotlivé analýzy, ktoré ju sprevádzajú, vnímať ako snahu o čo možno najreálnejšie a najlepšie naplnenie cieľov procesu posudzovania vplyvov pri súčasnom zabezpečení, že legislatívny proces k predloženému materiálu bude napredovať v rozumnom čase. Pri absentujúcich dátach použiteľných pre spracovanie jednotlivých analýz sa domnievame, že iný výsledok ani nie je možné od predkladateľa spravodlivo</p>			

požadovať. Na podklade skôr uvedeného sú identifikované vplyvy materiálu detailne opísané v jednotlivých analýzach, ktoré tvoria prílohu materiálu.

V závere vo väzbe na vyhodnotenie pripomienkového konania chceme na tomto mieste uviesť, že prípadné vplyvy na rozpočet verejnej správy, ak budú vyvolané v dôsledku predloženého návrhu zákona, budú dotknuté rezorty kryť v rámci svojich schválených rozpočtových kapitol.

11. Kontakt na spracovateľa

JUDr. Anna Kovaľová

tel. č.: 02/888 91 435

Email: anna.kovalova1@justice.sk

Regína Lapšanská

tel. č.: 02/ 888 91 334

Email: regina.lapsanska@justice.sk

Sekcia legislatívy

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Račianska 71

813 11 Bratislava

Email: rekodifikaciaOZ@justice.sk

12. Zdroje

Návrh zákona bol vypracovaný participatívnym spôsobom, a to na podklade odborných diskusií, ktoré prebiehajú od roku 1998. Východiskovým vecným dokumentom pre vypracovanie návrhu zákona je legislatívny zámer, ktorý schválila vláda Slovenskej republiky uznesením č. 13 zo 14. januára 2009 a ktorým zároveň uložila ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky paragrafové znenie návrhu zákona.

<https://rokovania.gov.sk/RVL/Resolution/14984/1>

Podrobné informácie o priebehu rekodifikačných prác, vrátane pracovných materiálov, či iných podkladov sú dostupné na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky:

<https://www.justice.gov.sk/agenda-ministerstva/kodifikacia-sukromneho-prava/>

Identifikované vplyvy materiálu sú detailne opísané v jednotlivých analýzach, ktoré tvoria prílohu materiálu.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 138/2025

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

Súhlasné

Súhlasné s návrhom na dopracovanie

Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K dôvodovej správe

Komisia žiada uviesť do dôvodovej správy do vyjadrenia ku vplyvom nasledovné: Stála pracovná komisia na posudzovanie vplyvov vydáva nesúhlasné stanovisko z dôvodu, že 7-dňový proces PPK neumožnil komplexné posúdenie rozsiahleho návrhu a preto sa vyjadruje iba k zjavne problematickým častiam. Komisia poukazuje na absenciu širšej diskusie, nedostatočné konzultácie s podnikateľmi a rezortmi a upozorňuje, že rozsah vykonaných analýz nezodpovedá významu navrhovaných zmien.

Odôvodnenie: Podľa Legislatívnych pravidiel vlády musí všeobecná časť dôvodovej správy obsahovať zhodnotenie súčasného stavu najmä zo spoločenskej, ekonomickej a právnej stránky s uvedením potreby novej zákonnej úpravy, spôsobu jej vykonávania, zhrnutie vybraných vplyvov v súlade s doložkou vybraných vplyvov, ako aj ďalšie skutočnosti nevyhnutné na všestranné posúdenie návrhu zákona.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka neakceptovaná.

Odôvodnenie:

Stanovisko Komisie je obligatórnou súčasťou Doložky vybraných vplyvov. Nakoľko Komisia v uplatnenej pripomienke požaduje úpravu, ktorá ide nad rámec oprávnení jej plynúcich z Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov (bod 3.2.), pripomienke nemohlo byť vyhovie. Navyše je potrebné zdôrazniť, že Komisia je oprávnená predkladané materiály posudzovať výlučne z hľadiska vplyvov a nevyjadruje sa k vecnej stránke materiálu, teda vrátane obsahu ďalších jednotlivých častí predkladaného materiálu, aj keď sa tieto môžu čiastočne

vyjadrovať k posúdeniu vplyvov. K vyhodnoteniu uplatnenej pripomienky ďalej uvádzame, že v zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 400/2015 Z. z., všeobecná časť dôvodovej správy obsahuje zhodnotenie súčasného stavu s uvedením potreby novej právnej úpravy, spôsobu jej vykonávania, zhrnutie vplyvu v súlade s doložkou vybraných vplyvov, súlad právneho predpisu s inými právnymi predpismi, právom Európskej únie a s medzinárodnoprávnymi záväzkami a ďalšie skutočnosti nevyhnutné na posúdenie návrhu právneho predpisu. Predmetné ustanovenie nepredpokladá, že všeobecná časť dôvodovej správy má obsahovať aj vyjadrenia, resp. stanoviská Komisie k uvádzanému zhrnutiu vybraných vplyvov.

V závere v tejto súvislosti považujeme za potrebné uviesť, že pripomienku ako takú považujeme za odraz skutočnosti, že pravidlá Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov nie sú vhodne nastavené pre situácie, kedy sa mení predpis kódexového typu, o to viac, ak je jeho predmetom regulácia súkromnoprávných vzťahov, ktorá vzhľadom na svoj charakter vplyvy má, ale svojím rozsahom a komplexnosťou sa dotýka celého spektra spoločnosti a spoločenských vzťahov, a to v jednotlivých kategóriách odlišným spôsobom. Požiadavka na kvantifikovanie vplyvov pri takých reguláciách v situácii neexistujúcich použiteľných dát je rýdzo formalistická. Výsledné hodnoty by totiž boli veľmi zjednodušujúce, povrchné a bez reálnej výpovednej hodnoty, resp. by boli značne skreslené až zavádzajúce.

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča predkladateľovi dopracovanie bodu 8. Preskúmanie účelnosti

Odôvodnenie: Je potrebné stanoviť si konkrétne merateľné ukazovatele, ktorými je možné preukázať plnenie cieľa a tomu nastaviť potrebnú dĺžku pri stanovení termínu preskúmania.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka bola čiastočne akceptovaná.

Odôvodnenie:

Bod 8. doložky vybraných vplyvov bol doplnený o určenie lehoty preskúmania. Vo zvyšnom rozsahu nebola pripomienka akceptovaná. Predkladaný materiál nie je typom materiálu, pri ktorom by bolo možné jednoducho kvantitatívne porovnať a vyhodnotiť účelnosť konkrétnych merateľných ukazovateľov, nakoľko zásadné výhody nim prinášané (vyššia miera právnej istoty, väčšia miera autonómie vôle atď.) nie sú merateľnými ukazovateľmi, resp. kategóriami.

K analýze vplyvov na podnikateľské prostredie

Komisia nesúhlasí s tvrdením predkladateľa, že nie je možné vyčíslieť vplyvy návrhu zákona na podnikateľské prostredie ani expertným odhadom. Komisia žiada predkladateľa o kvantifikáciu významných vplyvov na podnikateľské prostredie, dopracovanie Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie v časti 3.1 náklady regulácie a predloženie Kalkulačky nákladov.

Odôvodnenie: Materiál zakladá kvantifikovateľné vplyvy na PP a tak ako je správne vyznačené v Doložke vybraných vplyvov, uplatňuje sa mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov. Niektoré z vplyvov je možné kvantifikovať pomocou kalkulačky nákladov, ktorá ponúka aj predvolené časové náročnosti niektorých vybraných úkonov. Oboznámenie sa s reguláciou (čas potrebný na naštudovanie legislatívnej zmeny a pochopenie jej vplyvu na činnosť podnikateľa) sa dotkne celého podnikateľského prostredia, nakoľko rekonštruovaný občiansky zákonník je komplexnou strešnou právnou úpravou všetkých právnických osôb súkromného práva. Kalkulačka tiež pracuje so zmenou vnútorných procesov, na zabezpečenie súladu s novou legislatívou, ktorá bude potrebná napr. pri úpravách formulárových zmlúv, resp. s časovými náročnosťami na zápis alebo aktualizáciu údajov v registri, ktorá sa dotkne podnikateľského prostredia v súvislosti s povinnosťou výmazu predkupného práva z registra, o zavedenie nových zmluvných typov (zmluva o franšíze, zmluva o nájme podniku, nová licenčná zmluva) či inštitútu finančnej záruky.

Keďže návrh zákona sa pripravuje dlhodobo a bol vypracovaný participatívnym spôsobom na základe odborných diskusií prebiehajúcich už od roku 1998, predkladateľ musí mať aspoň rámcovú predstavu o tom, akým spôsobom sa tieto zmeny dotknú podnikateľov. Bez takýchto údajov nie je možné objektívne posúdiť skutočné náklady a prínosy legislatívneho návrhu pre podnikateľské prostredie.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka nebola akceptovaná.

Odôvodnenie:

V prvom rade si dovoľujeme uviesť, že predkladaný návrh zákona predpokladá tak pozitívny, ako aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, pričom tieto vplyvy nie je možné explicitne vyjadriť a kvantifikovať. Ide totiž o právnú úpravu týkajúcu sa nie vzťahov podnikateľ – štát, pri ktorých je jednoznačným spôsobom možné identifikovať či už pozitívny alebo negatívny vplyv. V prípade právnych vzťahov, ktoré sú založené na dvoj a viacstranných právnych vzťahoch medzi rôznymi subjektmi to však možné nie je, nakoľko takáto kvantifikácia nie je objektívna a reálna;

výpočet regulácií a ich negatívne dopady totiž v tomto prípade nie sú skutočné, ale iluzórne, nakoľko neodrážajú skutočnosti, ktoré sú v týchto prípadoch podstatné. Na druhej strane nie je reálne možné kvantifikovať ani pozitívne vplyvy, nakoľko tieto sa prejavujú prostredníctvom zvýšenej právnej istoty, predvídateľnosti v právnych vzťahoch, predvídateľnosti súdnych konaní, znižovania transakčných nákladov v ekonomických vzťahoch.

Občiansky zákonník ako základný predpis civilného práva má zásadný dosah na právne vzťahy všetkých subjektov a nie je porovnateľný s iným predpisom v slovenskom právnom poriadku. Ako taký upravuje značné množstvo inštitútov, ktoré majú zmysel samostatne (napr. jednotlivé zmluvné typy), ale sú významným spôsobom poprepájané aj spoločne (jednotlivé zmluvné typy nevedia fungovať bez vymedzenia pojmov ako fyzická osoba, právnická osoba či všeobecnej časti záväzkového práva).

Opätovne si dovoľujeme uviesť, že kvantifikovať pozitívne či negatívne vplyvy právnej úpravy nie je možné, nakoľko neexistujú relevantné údaje, na základe ktorých by bolo možné takúto kvantifikáciu vykonať, a tieto údaje nie je možné ani získať z existujúcich informačných systémov, a to vzhľadom na rôznorodosť právnych vzťahov a dotknutých právnych inštitútov (je výlučne na vóli dotknutých osôb či a do akého právneho vzťahu vstúpia) ako.

Akákoľvek snaha o kvantifikáciu vplyvov na základe expertného odhadu by pre nedostatok alebo úplnú absenciu použiteľných dát bola iluzórnym údajom. Výsledkom by bolo absurdné číslo, ktoré by bolo odtrhnuté od reality a z kvalitatívneho hľadiska by bolo mizivej výpovednej, ba až zavádzajúcej hodnoty. Ilustratívne uvádzame, že ak má predkladateľ expertným spôsobom odhadnúť počet uzatvorených zmlúv o predkupnom práve k hnutelným veciam v prípade, že neexistuje v súčasnosti dostupná štatistika, výsledok prieskumov, pričom ide výlučne o inštitút uzatváraný na základe zmluvnej voľnosti, akákoľvek metóda odhadu by bola predmetom čistej špekulácie.

Tak, ako podnikateľské prostredie v Slovenskej republike netvorí jednoliaty homogénny celok, aj dopady predloženého materiálu naň nebudú vo vzťahu k rôznym skupinám podnikateľov podnikajúcich v rôznych segmentoch rovnaké. Domnievame sa, že identifikované negatívne vplyvy, ktoré vo svojom stanovisku a pripomienkach žiada Komisia kvantifikovať, ktoré spočívajú v potrebe "oboznámiť sa s novou právnou úpravou, preškoliť interných pracovníkov, prispôsobiť interné procesy, zmeniť všeobecné obchodné podmienky, zmeniť používané formulárové zmluvy, resp. iné zmluvné vzory používané v obchodnej praxi" a ďalšie nedopadajú na podnikateľské prostredie rovnomerne a výlučne negatívne. Ich zmenou, prípadne precizovaním vo väzbe na novú právnú úpravu môže dochádzať k ich skvalitneniu, sprehľadneniu, a teda aj lepšiemu porozumeniu zo strany klientov alebo obchodných partnerov, čo v neposlednom rade potencionalne vedie aj k zníženiu rizík budúcich sporov.

Práve vzhľadom na uvedené máme za to, že kalkulačka nákladov v tomto prípade nie je smerodajnou pre určenie vplyvu návrhu zákona, nakoľko podľa nášho názoru tento návrh zákona má výrazne pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, a to aj napriek úpravám regulácií, ktoré sú nevyhnutné pre zabezpečenie právnej istoty či vplyvom, ktoré s návrhom sú spojené, avšak dotýkajú sa jednotlivých hráčov im zodpovedajúcim spôsobom.

Opis posudzovaných vplyvov tak, ako ich zhodnotil predkladateľ v danom prípade slovné, berúc do úvahy špecifickosť predpisu vyplývajúcu z jeho rozsahu, zásadnej všeobecnosti ako aj rozsahu dotknutých subjektov, vypovedá o dopadoch návrhu hodnotnejšie, exaktnejšie a pravdivejšie ako by boli čísla v kalkulačke schopné. Rešpektuje sa tak princíp proporcionality stanovený Jednotnou metodikou, kedy predkladateľ ako osoba zodpovedná za určenie úrovne analýzy vzhľadom na význam a rozsah riešeného problému má za to, že význam a rozsah predpokladaných vplyvov je hodnotnejšie, exaktnejšie a pravdivejšie vyjadrený právne slovným opisom.

Komisia žiada predkladateľa o dopracovanie bodu 3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi.

Odôvodnenie: V bode 3.2 sa uvádzajú termíny verejných prezentácií východísk rekodifikačného práva a záznam tém, o ktoré sa počas verejnej prezentácie zástupcovia podnikateľov zaujímali. Absentujú ale hlavné body konzultácií s podnikateľským prostredím z diskusie, o ktorú jednotlivé subjekty žiadali, t. j. konkrétne návrhy od konzultujúcich podnikateľských subjektov, ktoré by mali napomôcť zhromaždiť alternatívne riešenia problematiky, pomenovať súvisiace vplyvy návrhu, ako aj zhodnotiť návrhy na zníženie nákladov regulácií na PP, prípadne uviesť dôvod neakceptovania.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka bola akceptovaná a znenie relevantným spôsobom upravené.

Komisia žiada predkladateľa o prepracovanie bodu 3.3. Konkurencieschopnosť a produktivita

Odôvodnenie: Komisia nie je stotožnená s tým, že by predpis daného rozsahu mal žiadny vplyv na konkurencieschopnosť. Pokiaľ má rekodifikácia súkromného práva za cieľ: zjednotiť právne predpisy, zjednodušiť právne prostredie pre podnikateľov aj neziskový sektor, zvýšiť právnu istotu a vymožitelnosť práva, malo by sa to odraziť aj na konkurencieschopnosti. Na druhej strane schopnosť prostredia oboznámiť sa s predpisom, nastaviť si vnútorné procesy, administratívna a časová náročnosť môžu tiež zohrať svoju rolu v posúdení konkurencieschopnosti.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka bola čiastočne akceptovaná.

Odôvodnenie:

Predkladateľ upravil časť 3.3 Konkurencieschopnosť a produktivita tak, že bolo vyznačené, že materiál zvýši konkurencieschopnosť a bolo doplnené aj odôvodnenie.

V časti tretej vety pripomienky, túto predkladateľ neakceptoval. Oboznámenie sa s predpisom je integrálnou súčasťou každej zmeny právneho predpisu, a je relevantné pre každého adresáta normy. Je otázkou praktického uplatňovania normy, ako sa ktorej súčasť spoločnosti dotkne. Rovnako tak, ako je otázkou každého adresáta normy, ako pristúpi k oboznámeniu sa s danou normou, a to aj v súlade so zásadou „právo patrí bdelým“ či svojimi praktickými potrebami. Predkladateľ vníma, že uvedené má vplyv na podnikateľa. Oboznámenie sa s predpisom a nastavenie vnútorných procesov je však otázkou do značnej miery determinovanou aj dĺžkou legisvakancie a prechodných ustanovení úpravy. Predkladateľ sa domnieva, že faktory uvedené v tretej vete nemajú vplyv na celkovú konkurencieschopnosť, prípadne je tento vplyv marginálny.

Je tiež potrebné uviesť, že štáty, ktoré procesom rekodifikácie civilného práva prešli (DE, CZ), nezaznamenali v súvislosti s týmto procesom zníženie konkurencieschopnosti, resp. o tom nie sú žiadne dostupné analýzy či dôkazy. Podľa predkladateľa sa javí, že iné socioekonomické faktory majú zásadnejší vplyv na konkurencieschopnosť a celkový cieľ návrhu a jeho vplyv na konkurencieschopnosť jednoznačne prevyšuje.

K tabuľke zhody

Komisia žiada náležite vyplniť stĺpce 9 a 10 tabuľky zhody pri každom transponovanom ustanovení. Pokiaľ nebol identifikovaný goldplating je potrebné v stĺpci 9 vyznačiť poznámku GP-N, a stĺpec 10 zostane bez vyplnenia. Pokiaľ bol identifikovaný goldplating je potrebné v stĺpci 9 vyznačiť poznámku GP-A, a v stĺpci 10 vyplniť oblasti goldplatingu a vyjadrenie k opodstatnenosti goldplatingu.

Odôvodnenie: Tabuľka zhody, ktorej náležitosti sú upravené v prílohe č. 3 k Legislatívnym pravidlám vlády SR má obsahovať aj stĺpce 9 a 10, ktoré je potrebné vyplniť pri každom transponovanom ustanovení.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka bola akceptovaná.

Odôvodnenie:

Tabuľky zhody boli upravené, resp. doplnené v zmysle uplatnenej pripomienky.

K vplyvom na manželstvo, rodičovstvo a rodinu

Predložený návrh nového Občianskeho zákonníka predstavuje kodifikáciu súkromného práva a upravuje právne postavenie osôb, ich osobný stav, vzájomné práva a povinnosti osobnej a majetkovej povahy. Z uvedeného dôvodu má materiál priamy vplyv a rovnako aj nepriamy vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Podrobnosti výkonu rodičovských práv a povinností, vrátane vyživovacej povinnosti a úpravy starostlivosti o dieťa sú naďalej predmetom zákona o rodine, pričom nový Občiansky zákonník vytvára základný rámec právnej istoty rodinných vzťahov.

Komisia žiada o dopracovanie v zmysle uvedeného:

Priame pozitívne vplyvy predloženého návrhu nového OZ:

- a) Ochrana maloletých detí. V čl. 3 návrhu výslovne ustanovuje zásada najlepšieho záujmu dieťaťa, ktorá zosúladí vnútroštátnu právnu úpravu s Dohovorom o právach dieťaťa, čím sa zosúladí vnútroštátna právna úprava s medzinárodnými záväzkami SR, (najmä Dohovorom o právach dieťaťa). Je tu daná povinnosť pri výklade a aplikácii uprednostniť ochranu dieťaťa.
- b) Prevencia zneužívania práv v manželských a majetkových vzťahoch. Článok 4 bráni účelovým prevodom spoločného majetku jedným z manželov na ujmu druhého pri rozvode. (Ak by jeden z manželov účelovo prevádzal spoločný majetok, aby poškodil druhého pri rozvode takéto konanie nebude požívať právnu ochranu).
- c) Rozšírenie pojmu blízkej osoby na „iné osoby obdobného vzťahu ako manželia“ znamená možnosť upraviť právne postavenie partnerstiev alebo neformálnych zväzkov.
- d) Právna istota rodinných väzieb. § 5 a § 6 precizujú definíciu príbuzenských vzťahov a blízkych osôb vrátane manželov, čím posilňujú ochranu rodinného prostredia, rodiny a stability vzťahov. § 5 zákon uznáva rodičovstvo biologické aj osvojenie. To posilňuje právnu istotu osvojených detí. Osvojené dieťa nadobúda právny vzťah k osvojiteľom, vrátane dedičských práv rovnako ako biologické dieťa. Zlepšením ochrany širšej rodiny. Ak dôjde k ujme na zdraví dieťaťa, ujmu môže pociťovať aj starý rodič, čo umožňuje rozšírený okruh osôb na nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.
- e) Rovnosť manželov. Explicitné uplatnenie zásady rovnosti pri správe spoločného majetku, rozhodovaní o rodine a zastupovaní. Podľa § 6 sú manželia explicitne zaradení medzi blízke osoby. Ak dôjde k ujme na zdraví jedného manžela, druhý má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, lebo jeho vzťah sa považuje za taký, akoby ujmu považoval / pociťoval za svoju vlastnú.

- f) Posilnenie práv osvojených detí. Právna istota dedičských a rodinných väzieb.
- g) Flexibilita v majetkových vzťahoch. Možnosť zmluvne rozšíriť alebo zúžiť spoločné imanie manželov. Oddelený režim imania posilňuje autonómiu manželov.
- h) Určenie príbuzných v priamom a nepriamom rade poskytuje jasný základ pre dedičské poradie.
- i) Ochrana hospodársky slabších členov rodiny. Prevencia ekonomického ohrozenia rodín. Zákaz úžery a posilnená ochrana osôb so zníženou spôsobilosťou. Zákaz úžery zabraňuje zmluvám, ktoré by mohli zlikvidovať rodinný rozpočet.
- j) Ochrana ľudskej dôstojnosti a zdravia. Osobitná právna ochrana detí, osôb so zdravotným postihnutím a osôb so zníženou spôsobilosťou má pozitívny dopad na rodiny, v ktorých takéto rodiny žijú.
- k) Stabilita majetkového prostredia. Stabilita bývania. Úprava majetku, imania, bytu a nebytového priestoru má nepriamy pozitívny vplyv na právnu istotu rodinného bývania a dedenia.
- l) Precizovanie určenia rodičovstva (materstvo, otcovstvo vrátane asistovanej reprodukcie).
- m) Jednoduchší rozvod v prípadoch, keď je dohoda manželov v najlepšom záujme dieťaťa, čo znižuje konflikty a napätie.

Priame negatívne vplyvy:

- a) Zníženie povinného podielu potomka pri dedení môže oslabiť ekonomické zabezpečenie detí po smrti rodiča.
- b) Obmedzenie zákonného podielu detí pri dedení. Potenciálne oslabenie ochrany majetkových práv detí.
- c) Rozšírenie definície blízkych osôb môže vyvolať spory o dedičské a predkupné práva. Riziko narušenia jasnej ochrany manželstva.
- d) Dvojkoľajnosť úpravy. Neúplná transpozícia zásad zákona o rodine. Ak sa niektoré zásady zákona o rodine systematicky nepreberajú môže to znížiť ich aplikačnú silu.
- e) Otázky týkajúce sa zmeny pohlavia manžela (zánik manželstva ex lege) môžu byť vnímané kontroverzne a vyvolať otázky a diskusie o ústavnej ochrane manželstva podľa čl. 41 Ústavy SR s ostatnými ľudskými právami.
- f) Aj napriek ustanoveniam o neplatnosti „účelových“ manželstiev zostáva vysoká náročnosť ich preukazovania.
- g) Potenciálne spory pri určovaní práv neformálnych partnerstiev.

Špecifické oblasti vplyvov

8.1 Vplyv na rodinné prostredie

Pozitívny vplyv. Úprava osobných a majetkových práv manželov podporuje spravodlivé delenie spoločného majetku a posilňuje stabilitu rodiny.

Negatívny vplyv. Zníženie povinného podielu potomka môže v niektorých prípadoch oslabiť ekonomické zabezpečenie detí po smrti rodiča.

8.2 Vplyv na vzájomnú súdržnosť členov rodiny

Pozitívny vplyv. Zavedenie nespоровého rozvodu môže znížiť konflikty medzi manželmi a skrátiť dobu napätých vzťahov.

8.3 Vplyv na výchovu detí

Pozitívny vplyv. Posilnenie zásady najlepšieho záujmu dieťaťa zabezpečuje, že súdne rozhodnutia o zverení dieťaťa budú viac reflektovať potreby dieťaťa.

8.4 Vplyv na práva rodičov voči deťom

Pozitívny vplyv. Jasná definícia rodičovskej zodpovednosti zdôrazňuje povinnosť rodičov zabezpečiť všestranný vývin dieťaťa.

Negatívny vplyv. Obmedzenie zákonného podielu detí pri dedení môže oslabiť ochranu majetkových práv detí oproti súčasnej právnej úprave.

8.5 Vplyv na základné zásady zákona o rodine

Pozitívny vplyv. Explicitné uplatňovanie zásady rovnosti manželov pri správe spoločného majetku zodpovedá princípu rovnakého postavenia manželov.

Negatívny vplyv. Nie všetky základné zásady zákona o rodine sú systematicky prevzaté, čo môže v praxi znížiť ich aplikačnú silu.

8.6 Vplyv na uzavieranie manželstva

Pozitívny vplyv. Precizovanie podmienok uzavretia manželstva zvyšuje právnu istotu snúbencov.

8.7. Vplyv na disponibilný príjem domácností viacdetných rodín

Pozitívny vplyv. Zavedenie jednorazového príspevku na mimoriadne výdavky môže rodinám pomôcť prekonať neočakávané finančné možnosti.

Negatívny vplyv. Nové rozdelenie výživovacej povinnosti medzi širší okruh príbuzných môže v niektorých prípadoch zvýšiť finančnú záťaž domácností.

Záver: Podrobnosti výkonu rodičovských práv a povinností zostávajú predmetom zákona o rodine, pričom nový Občiansky zákonník vytvára základný rámec právnej istoty rodinných vzťahov. Najlepší záujem dieťaťa má byť uplatňovaný nielen

v rodinnoprávnych, ale aj v záväzkových a dedičských vzťahoch dotýkajúcich sa maloletých. Rozšírenie definície blízkych osôb môže vyvolať otázku, či sa majú určité dedičské práva alebo predkupné práva vzťahovať aj na neformálne zväzky. Návrh neobsahuje podrobnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Návrh nerieši oblasť spolužitia párov rovnakého pohlavia a súvisiace oblasti ako napr. adopcia detí párov rovnakého pohlavia. Otázky týkajúce sa zmeny pohlavia manžela (zánik manželstva ex lege) môžu byť vnímané kontroverzne a vyvolať otázky a diskusie

o ústavnej ochrane manželstva podľa čl. 41 Ústavy SR s ostatnými ľudskými právami. Aj napriek ustanoveniam o neplatnosti „účelových“ manželstiev zostáva vysoká náročnosť ich preukazovania.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienky boli čiastočne akceptované.

Odôvodnenie:

V prvom rade si dovoľujeme uviesť, že nie je správne tvrdenie, že „podrobnosti výkonu rodičovských práv a povinností, vrátane vyživovacej povinnosti a úpravy starostlivosti o dieťa sú naďalej predmetom zákona o rodine, pričom nový Občiansky zákonník vytvára základný rámec právnej istoty rodinných vzťahov“ nakoľko nový Občiansky zákonník preberá a súčasne dopracováva a čiastočne mení celú právnu úpravu obsiahnutú v zákone o rodine, ktorý sa ním zároveň zrušuje. Návrh obsahuje podrobnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností – t. j. rodičovskej zodpovednosti. Vo vzťahu k problematike úpravy právneho režimu spolužitia párov rovnakého pohlavia a súvisiace oblasti, prípadne otázky súvisiace so zmenou pohlavia nie sú obsahom novej súkromnoprávnej úpravy, pretože takáto úprava vyžaduje celospoločenský konsenzus, pričom špecifické riešenie relevantných otázok súvisiacich s touto problematikou presahuje rámec rekodifikácie súkromného práva.

Dotknutá analýza vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu bola upravená v súlade s uplatnenou pripomienkou, pričom je potrebné uviesť, že vo viacerých bodoch pripomienky nejde vo svojej podstate o novú právnu úpravu, naopak, táto sa vo svojich stavebných prvkoch nemení, len výslovne pozitívno-právne precizuje v zmysle doterajšej ustálenej judikatúry, čím sa zvyšuje právna istota subjektov práva, jednoznačnosť, určitosť a zrozumiteľnosť právnej normy. V závere si dovoľujeme uviesť, že obsah niektorých pripomienok bol v doložke uvedený.

K analýze sociálnych vplyvov

Komisia žiada upraviť analýzu sociálnych vplyvov v každom jej bode, v ktorom je vykonané hodnotenie vplyvov, a to tak, aby bol zrejмый opis každého - jednotlivého - hodnoteného návrhu opatrenia so sociálnym vplyvom, kvalitatívne a pokiaľ možno aj kvantitatívne zhodnotenie jeho sociálneho vplyvu pri porovnaní so súčasným stavom a špecifikácia dotknutých skupín obyvateľov. V súvislosti s vplyvmi na hospodárenie dotknutých domácností (bod 4.1 analýzy sociálnych vplyvov) Komisia odporúča doplniť v rámci ich kvantifikácie aspoň vhodne zvolené modelové príklady.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka bola čiastočne akceptovaná.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na rozsah materiálu a neexistenciu relevantných údajov, na základe ktorých by bolo možné takúto kvantifikáciu vykonať, a tieto údaje nie je možné získať ani z existujúcich informačných systémov, a to vzhľadom na rôznorodosť budúcich právnych vzťahov a konaní všetkého druhu – nie je možné predpokladať množstvo takýchto vzťahov a konaní, ani kvantifikovať ich dopady na domácnosti/skupiny jednotlivcov.

V bode 4.1 boli doplnené prepočty a modelové príklady – zvýšenie minimálneho výživného a skrátenie povinného dedičského podielu.

V prípade návrhov opatrení, ktoré majú byť hodnotené v bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov (prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám), Komisia žiada aj jednoznačne označiť, aký vplyv jednotlivé hodnotené návrhy opatrení zakladajú. Ak návrh opatrenia zakladá na určitú skupinu fyzických osôb pozitívne vplyvy a zároveň na inú skupinu fyzických osôb negatívne vplyvy, je túto skutočnosť potrebné jednoznačne uviesť a popísať v hodnotení vplyvov tohto opatrenia (týka sa bodu 4.2 analýzy sociálnych vplyvov).

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka bola čiastočne akceptovaná a príslušná analýza primerane upravená (údaje z bodu 4.1 (fyzické osoby) boli presunuté do bodu 4.2).

V analýze sociálnych vplyvov predkladateľ v súvislosti s vplyvmi, ktoré zakladá navrhovaná právna úprava rodinného práva, odkazuje na hodnotenie vplyvov v analýze vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. V

analýze sociálnych vplyvov však Komisia považuje za potrebné zhodnotiť vplyv návrhu na zvýšenie minimálneho výživného v súvislosti s vyživovacou povinnosťou rodičov k deťom, a to v bode 4.1 analýzy sociálnych vplyvov (vplyvy na hospodárenie dotknutých domácností). Zároveň je potrebné uviesť, ako tento návrh ovplyvní v súčasnosti oprávnené osoby, ale tiež aj povinné osoby (v prípade aktuálnych súdnych rozhodnutí o výživnom v minimálnej výške výživného).

V bode 4.1 analýzy sociálnych vplyvov považuje Komisia za potrebné osobitne zhodnotiť aj návrhy, ktorými sa skracaie povinný dedičský podiel, a to u maloletého potomka zo 100 % dedičského podielu zo zákona na 2/10 a u plnoletého potomka z 50 % na 1/10.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka bola akceptovaná, znenie analýzy bolo primerane upravené a doplnené.

Hodnotenie navrhovaných opatrení s vplyvom (na fyzické osoby), ktorými sa v prvom rade zvyšuje/znižuje resp. posilňuje/oslabuje ich právna istota, autonómia, práva, právne postavenie, ochrana práv je potrebné uviesť v bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov - vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám u jednotlivých ovplyvnených skupín obyvateľstva - a nie v bode 4.1 tejto analýzy.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka bola akceptovaná, dotknutý text bol presunutý do bodu 4.2.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Komisia žiada predkladateľa jednoznačne deklarovať, že predložený návrh nezakladá žiadne vplyvy na rozpočet verejnej správy (napr. z titulu zriadenia informačných systémov, navýšenia personálnych kapacít,...). V prípade, ak návrh zakladá vplyvy na rozpočet verejnej správy, je potrebné zabezpečiť ich v rámci schválených limitov Ministerstva spravodlivosti SR, bez dodatočných požiadaviek na rozpočet.

Vyhodnotenie pripomienky predkladateľom:

Pripomienka bola akceptovaná.

Odôvodnenie:

Pripomienka je vyhodnotená ako akceptovaná z dôvodu, že už verzia materiálu predloženého do predbežného pripomienkového konania deklarovala, že materiál nezakladá žiadne vplyvy na rozpočet verejnej správy. Nie je zrejme ako inak by mal predkladateľ uvedené ešte viac „jednoznačnejšie deklarovať“. Prípadné vplyvy, ak budú vyvolané v dôsledku predloženého návrhu zákona, budú dotknuté rezorty kryť v rámci svojich schválených rozpočtových kapitol.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. ....
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

Súhlasné   Súhlasné s návrhom na dopracovanie   Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: